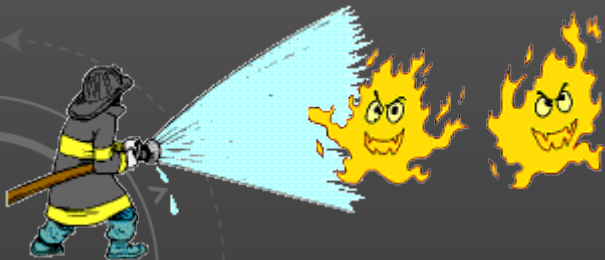

Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

*dla strażaków ratowników OSP biorących bezpośredni udział
w działaniach ratowniczych oraz ćwiczeniach.*

Część III – Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas akcji ratowniczej

*Tomasz Kubacki
Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP
tel. 660 725 741*

*e-mail: tomasz.kubacki@straztarnowopodgorne.pl
www.straztarnowopodgorne.pl*

Wymagania ogólne

Strażak uczestniczący w akcji ratowniczej:

- *używa sprzętu zgodnie z instrukcją obsługi;*
- *melduje dowódcy nadzorującemu odcinek bojowy o każdym przypadku oddalenia się z terenu tego odcinka i powrotu na ten teren;*
- *utrzymuje stałą łączność z kierującym działaniem ratowniczym lub dowódcą odcinka bojowego;*
- *wykonuje polecenia wydane przez kierującego działaniem ratowniczym;*
- *melduje kierującemu działaniem ratowniczym o zauważonych, napotkanych zagrożeniach wpływających na bezpieczeństwo miejscu prowadzonej akcji.*

Wymagania ogólne

Podczas akcji ratowniczej, uwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- **rozpoznaje zagrożenia i informuje uczestników akcji o ich występowaniu;**
- **w zależności od występujących zagrożeń lub ich braku określa rodzaj zabezpieczenia strażaka w wyroby służące zapewnieniu bezpieczeństwa lub ochronie zdrowia i życia, w szczególności odzież specjalną, sprzęt i środki ochrony indywidualnej;**
- **wyznacza, oznakowuje i zabezpiecza miejsce akcji ratowniczej;**
- **ustala sygnały i środki alarmowe oraz odwód do udzielenia natychmiastowej pomocy strażakom przebywającym w strefie zagrożenia;**

Wymagania ogólne

Podczas akcji ratowniczej, uwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- **egzekwuje przestrzeganie przez strażaków przepisów, zasad bezpieczeństwa i higieny służby oraz stosowanie środków ochrony indywidualnej;**
- **kieruje do akcji ratowniczej co najmniej dwóch strażaków, wyznaczając spośród nich dowódcę;**
- **rozpoznaje i ustala najbezpieczniejsze drogi odwrotu lub ewakuacji;**
- **nadzoruje pracę strażaków w sprzęcie ochrony układu oddechowego;**
- **nadzoruje pracę strażaków oraz stan ich zabezpieczenia na stanowiskach szczególnie zagrożonych;**

Wymagania ogólne

Podczas akcji ratowniczej, uwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- **kontroluje, dla celów bezpieczeństwa, stan liczebny podległych strażaków, w szczególności przebywających w strefie zagrożenia;**
- **organizuje, według potrzeb, pomiar czasu przebywania strażaków w strefie zagrożenia, z wykorzystaniem urządzeń do tego przeznaczonych lub kart pracy sprzętu ochrony układu oddechowego;**
- **współpracuje z personelem technicznym nadzorującym poszczególne urządzenia i instalacje techniczne;**

Wymagania ogólne

Podczas akcji ratowniczej, uwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- **według potrzeb podejmuje działania mające na celu odłączenie obiektu od instalacji gazowej, cieplnej, wodociągowej, elektroenergetycznej, teletechnicznej;**
- **niezwłocznie podejmuje działania mające na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych bądź zgłaszanych zagrożeń życia lub zdrowia strażaków oraz innych uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;**

Wymagania ogólne

Podczas akcji ratowniczej, uwzględniając poziom kierowania, kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- **do czasu ograniczenia lub likwidacji zagrożeń, zabezpiecza strażaków przed ich skutkami, a niesprawny sprzęt specjalistyczny lub środki ochrony indywidualnej wycofuje z użycia i skutecznie zabezpiecza przed ponownym wykorzystaniem;**
- **w razie zagrożenia wybuchem stosuje wszelkie możliwe środki zabezpieczające przed skutkami wybuchu oraz ograniczają do niezbędnego minimum liczbę strażaków znajdujących się w strefie zagrożenia;**
- **podejmuje decyzję o natychmiastowych poszukiwaniach zaginionych strażaków.**

Wymagania ogólne

Przed wejściem do strefy zagrożenia strażak:

- *uruchamia sygnalizator bezruchu, a w przypadkach tego wymagających – również sprzęt wykrywczo-pomiarowy;*
- *sprawdza funkcjonowanie sprzętu ochrony układu oddechowego;*
- *potwierdza dowódcy swoją gotowość oraz sprawność systemu łączności i sprzętu ochrony układu oddechowego;*
- *zapoznaje się z ewentualnymi drogami ewakuacji.*

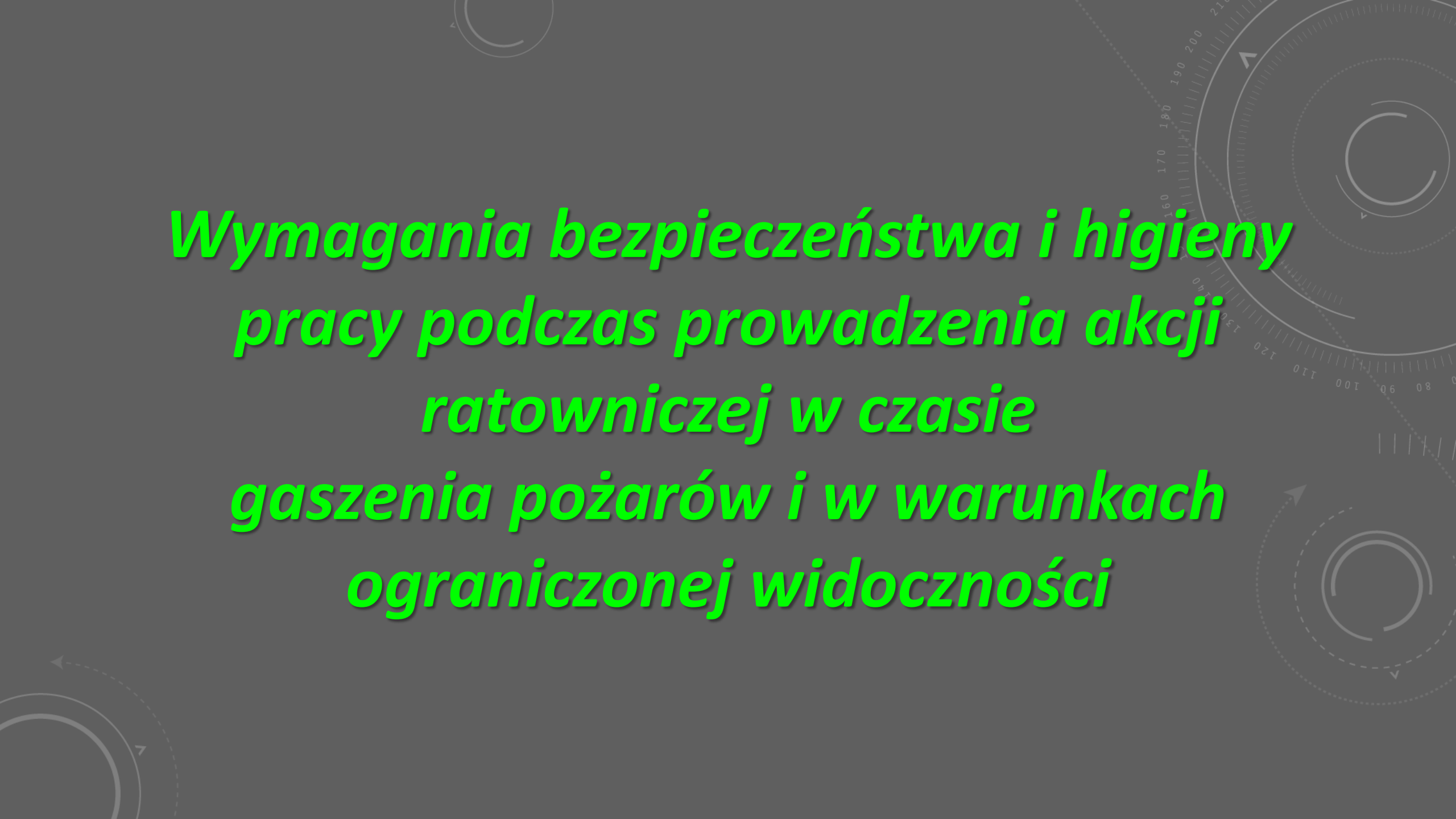
Wymagania ogólne

Przerwanie pracy i wyjście strażaka ze strefy zagrożenia bez rozkazu właściwego dowódcy może nastąpić w razie:

- **bezpośredniego zagrożenia życia;**
- **wystąpienia urazu lub złego samopoczucia;**
- **stwierdzenia uszkodzeń sprzętu ochrony układu oddechowego;**
- **stwierdzenia naruszenia rezerwy powietrza niezbędnej na czas powrotu;**
- **pogorszenia się warunków pożarowych w stopniu uniemożliwiającym skuteczne działanie przy użyciu posiadanego sprzętu gaśniczego;**
- **utraty łączności.**

Wymagania ogólne

W miejscach zagrożonych bezpośrednim kontaktem z materiałami oraz czynnikami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla życia i zdrowia, przed podjęciem oraz w trakcie czynności ratowniczych, stosuje się sprzęt i urządzenia specjalistyczne sygnalizujące zaistniałe zagrożenia.

The background features several technical diagrams and gauges. On the right side, there is a large circular gauge with a scale from 0 to 210, with major markings every 10 units and minor markings every 2 units. Below it is another circular gauge with a scale from 0 to 100, with major markings every 20 units and minor markings every 5 units. In the bottom left corner, there are two concentric circles with arrows indicating a clockwise direction. The text is centered and rendered in a bright green color with a slight shadow effect.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej w czasie
gaszenia pożarów i w warunkach
ograniczonej widoczności***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

Podczas gaszenia pożaru kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego:

- kieruje do akcji ratowniczej strażaka wyposażonego w środki ochrony indywidualnej, sygnalizator bezruchu, sprzęt oświetleniowy, sprzęt łączności bezprzewodowej, niezbędny sprzęt wykrywczo-pomiarowy oraz podręczny sprzęt burzący;***
- utrzymuje łączność ze strażakiem i kontroluje czas przebywania strażaka w strefie zagrożenia, zapewniający bezpieczny***
- odwrót lub ewakuację;***
- zapewnia asekurację strażaka,***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

W celu zmniejszenia zagrożenia związanego z działaniem płomieni, promieniowania cieplnego, dymu i gazów strażak stosuje środki ochrony indywidualnej oraz wykorzystuje zasłony naturalne i sztuczne.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

Prowadząc linie wężowe:

- na szlaku komunikacyjnym, należy je zabezpieczyć;*
- w miarę możliwości unika się tarasowania nimi przejść, drzwi, schodów i innych szlaków komunikacyjnych;*
- pionowo, podwiesza się je i zabezpiecza przed obsuwaniem;*
- wykorzystuje się zwijadła, przyczepki i pojazdy wężowe.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

Strażak operujący prądem gaśniczym:

- kieruje go w sposób niepowodujący zniszczenia konstrukcji obiektu lub jego zawalenia;*
- ogranicza w miarę możliwości ilość używanego środka gaśniczego, wykorzystując do tego celu elementy regulacyjne*
- prądownicy;*
- nie używa zwartego prądu wody przy pożarach pyłów i materiałów pyłących oraz w przypadku możliwości wytworzenia mieszanin wybuchowych przez te substancje;*
- nie używa prądu wody i piany do gaszenia materiałów i surowców wchodzących z wodą w niebezpieczne reakcje;*
- nie kieruje zwartego prądu gaśniczego na ludzi.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

Strażaka pracującego w strefie zadymionej wyposaża się w sprzęt ochrony układu oddechowego.

Strażak poruszający się jako pierwszy sprawdza przed sobą drogę, obecność przeszkód i miejsc niebezpiecznych, sygnalizuje niebezpieczeństwa oraz ostrzega o niebezpieczeństwach strażaków poruszających się za nim.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie gaszenia pożarów i w warunkach ograniczonej widoczności

Wprowadzając strażaków do pomieszczeń zadymionych, piwnic, kanałów, studni, zbiorników i innych pomieszczeń o skomplikowanym układzie lub do miejsc trudno dostępnych, należy stosować optymalne zabezpieczenie ratowników umożliwiające:

- *skuteczne podjęcie akcji ratowniczej;*
- *natychmiastową ewakuację;*
- *udzielenie pomocy;*
- *wprowadzenie rotacji asekuracyjnej.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej z zakresu ratownictwa technicznego

W pojazdach, środkach transportu i innych środkach lokomocji, które w wyniku zaistniałego zdarzenia uległy awarii lub uszkodzeniu, należy wyłączyć silniki i w miarę potrzeby odłączyć źródła ich zasilania, które mogą stanowić zagrożenie w miejscu prowadzonej akcji ratowniczej.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej w przypadku
zagrożeń chemicznych, biologicznych,
radiacyjnych, nuklearnych i
wybuchowych, w tym zdarzeń o
charakterze terrorystycznym***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i wybuchowych, w tym zdarzeń o charakterze terrorystycznym

Na miejscu akcji ratowniczej przeprowadza się dekontaminację wstępną ludzi oraz sprzętu narażonego na działanie substancji niebezpiecznych.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i wybuchowych, w tym zdarzeń o charakterze terrorystycznym

Podczas prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i wybuchowych, w tym zdarzeń o charakterze terrorystycznym, liczbę strażaków do prowadzenia akcji i asekuracji określa:

- kierujący działaniem ratowniczym – w zakresie podstawowym;***
- dowódca specjalistycznej grupy ratownictwa chemiczno-ekologicznego – w zakresie specjalistycznym.***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i wybuchowych, w tym zdarzeń o charakterze terrorystycznym

Nie wprowadza się strażaka do strefy niebezpiecznej bezpośrednio objętej bądź zagrożonej pożarem lub innym zagrożeniem, w której znajdują się niewypały (niewybuchy), amunicja, materiały i urządzenia wybuchowe lub występują zagrożenia o charakterze terrorystycznym,

W przypadku konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w strefie zagrożonej pożarem lub wybuchem są one prowadzone z zastosowaniem wszystkich możliwych środków bezpieczeństwa.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w przypadku zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i wybuchowych, w tym zdarzeń o charakterze terrorystycznym

W przypadku zdarzeń o charakterze terrorystycznym akcją ratowniczą w strefie zagrożenia prowadzi się we współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za fizyczne zwalczanie terroryzmu.

W przypadku zdarzeń, w których występują zagrożenia chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne i wybuchowe, akcją ratowniczą w strefie zagrożenia prowadzi się, współdziałając z właściwymi organami i podmiotami.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej na wysokości lub poniżej
poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia
na wysokości lub poniżej poziomu terenu***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

*Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia **na wysokości oraz poniżej poziomu terenu** stosuje się sprzęt ochrony przed upadkiem z wysokości.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia na wysokości oraz poniżej poziomu terenu, w szczególności przed ich rozpoczęciem, sprawdza się stabilność, zabezpieczenie przed zmianą położenia, a także wizualnie stan techniczny konstrukcji lub urządzeń oraz ich stałych elementów służących do mocowania linek.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z kosza drabiny lub podestu roboczego podnośnika

wyposaża się strażaka w sprzęt, umożliwiający ewakuację z wysokości nie mniejszej niż maksymalny wysięg tych urządzeń.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Podczas używania pożarniczych drabin przenośnych:

- sprawia się je tak, aby w trakcie używania nie straciły stateczności;***
- wchodzi się i schodzi przodem do drabiny.***

Drabinę przystawną ustawia się w taki sposób, aby wystawała co najmniej o trzy szczeble ponad powierzchnię, na którą prowadzi.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

W przypadku konieczności wejścia przez otwory w ścianach budynku ustawia się drabinę, w zależności od sytuacji, z boku lub z przodu otworu, w sposób umożliwiający bezpieczne przejście z drabiny na dolną krawędź otworu. Kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego w uzasadnionych przypadkach podejmuje decyzję o innym ustawieniu drabiny przystawnej.

Niedopuszczalne jest opuszczanie się ślizgiem po bocznicach drabin !!!

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

W celu zapewnienia bezpiecznej pracy z zastosowaniem pożarniczych drabin przenośnych należy:

- **bezwzględnie przestrzegać zasad określonych przez producenta drabin w instrukcji obsługi;**
- **uwzględnić nośność podłoża, na którym zamierza się sprawić drabinę;**
- **oczyścić teren w obrębie podstawy drabiny;**
- **sprawiać drabinę pod kątem około 75 stopni do podłoża;**
- **starannie dobierać pod kątem wytrzymałości punkty oparcia wierzchołka drabiny;**
- **podczas wchodzenia i schodzenia po drabinie przestrzegać zasady „prawa ręka – lewa noga, lewa ręka – prawa noga”;**
- **zapewnić stateczność ustawienia i zabezpieczenia drabiny.**

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Przy prowadzeniu linii węzowej po drabinie:

- w czasie wchodzenia i schodzenia po drabinie umieszcza się linię węzową między nogami, przy jednoczesnym przewieszeniu prądownicy przez bark ku tyłowi;***
- w czasie wnoszenia linii węzowej po drabinie przydziela się strażakowi jeden odcinek linii węzowej;***
- buduje się i prowadzi linię węzową bez zasilania jej wodą;***
- na stanowisko gaśnicze w budynku wciąga się linię węzową za pomocą linki dopiero po przejściu strażaka z drabiny do wnętrza budynku;***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Przy prowadzeniu linii wężowej po drabinie:

- podczas wciągania linii wężowej z prądownicą zabezpiecza się prądownicę przed możliwością odłączenia;***
- nawodnienie linii gaśniczej następuje po zbudowaniu stanowiska gaśniczego i potwierdzeniu gotowości przez strażaka operującego prądem gaśniczym;***
- nie zwiększa się i nie zmniejsza w sposób gwałtowny ciśnienia wody w linii wężowej.***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej na wysokości lub poniżej poziomu terenu oraz ćwiczeń i szkolenia na wysokości lub poniżej poziomu terenu

Zarówno przed czynnościami ratowniczymi wykonywanymi w studniach, wykopach, podziemiach, usypiskach, jak i w trakcie tych czynności, miejsce akcji ratowniczej zabezpiecza się przed możliwością obsunięcia się lub zawalenia terenu oraz monitoruje się w tych miejscach zawartość tlenu w powietrzu i obecność gazów niebezpiecznych.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
służby podczas prowadzenia akcji
ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia na
wodzie (lodzie) i pod wodą (lodem) oraz
na obszarach powodziowych,
zalewowych i zalodzonych***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia na wodzie (łodzie) i pod wodą (lodem) oraz na obszarach powodziowych, zalewowych i zalodzonych

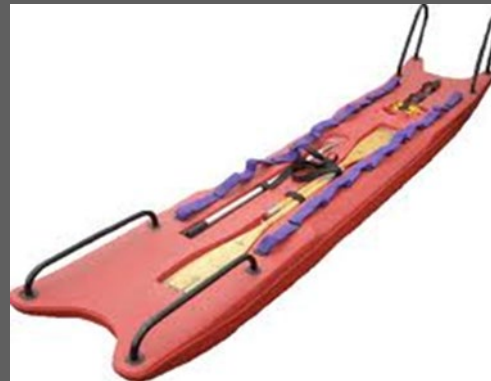
Podczas akcji ratowniczej na wodzie używa się sprzętu pływającego wyposażonego w:

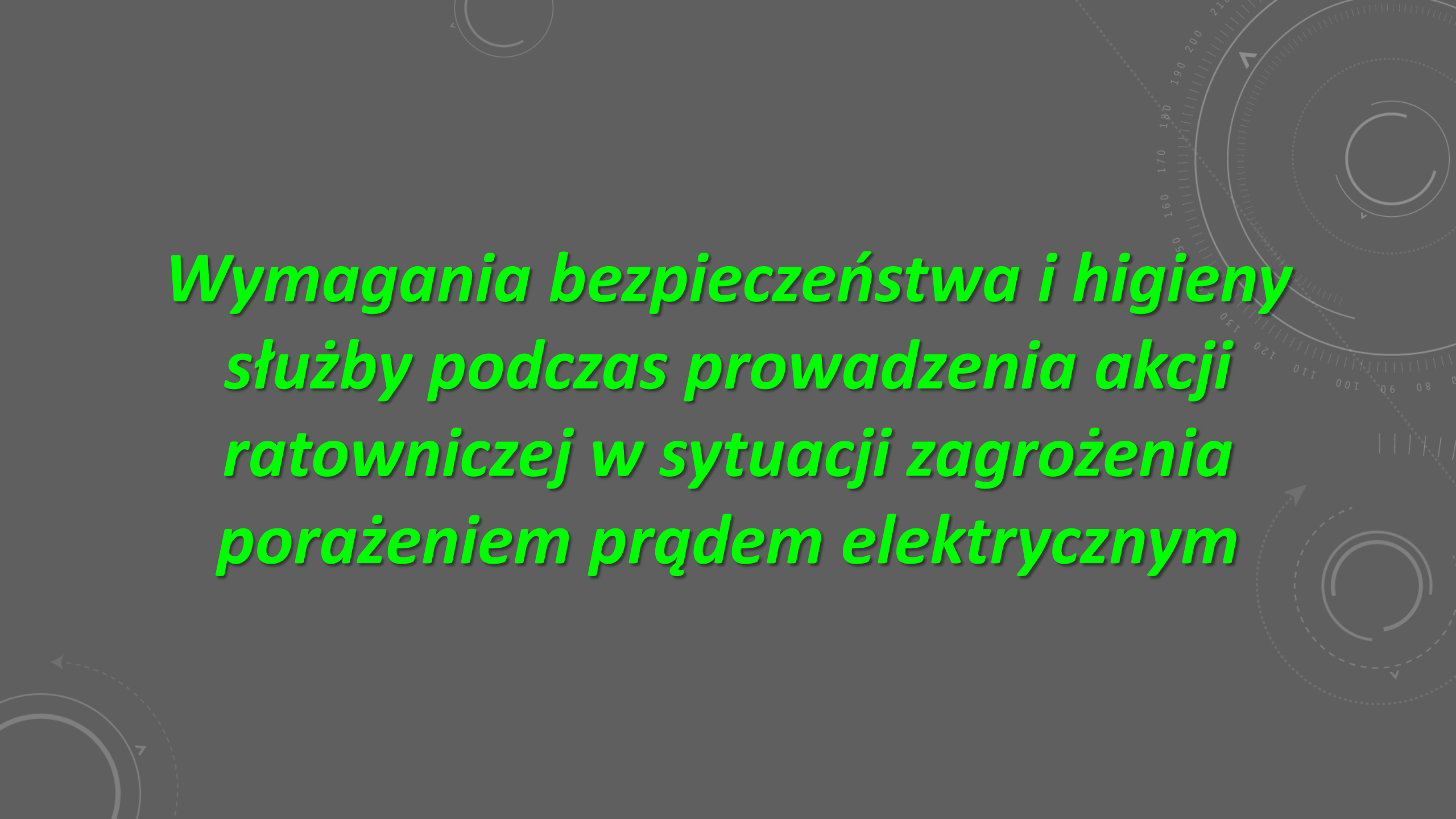
- **kamizelki asekuracyjne lub ratownicze w liczbie odpowiedniej do liczby przewożonych osób;**
- **wiośła lub silnik o mocy i masie dostosowanej do wytrzymałości kadłuba.**

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia na wodzie (łodzie) i pod wodą (lodem) oraz na obszarach powodziowych, zalewowych i zalodzonych

W przypadku ratowania ludzi znajdujących się na łodzie strażak przed rozpoczęciem działań nakłada kamizelkę asekuracyjną lub ratowniczą, kask ochronny oraz zabezpiecza się linką ratowniczą. W zależności od sytuacji stosuje inne niezbędne środki ochrony osobistej, w szczególności chroniące przed wychłodzeniem i utonięciem.

The background is a dark gray color with several faint, light gray technical diagrams. These include circular gauges with numerical scales (e.g., 0, 50, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210) and arrows indicating directions. There are also dashed lines and solid lines forming various geometric shapes and paths.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
służby podczas prowadzenia akcji
ratowniczej w sytuacji zagrożenia
porażeniem prądem elektrycznym***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Przed rozpoczęciem akcji ratowniczej kierujący działaniem ratowniczym zapewnia:

- wyłączenie doływu prądu elektrycznego do urządzeń lub instalacji elektrycznych mogących powodować zagrożenie;*
- sprzęt detekcyjny w celu identyfikacji obiektów pod napięciem.*

Kierujący działaniem ratowniczym ściśle współpracuje z odpowiednią służbą energetyczną w celu wyłączenia doływu prądu elektrycznego oraz może żądać potwierdzenia wyłączenia na piśmie.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

- W przypadku braku możliwości wyłączenia doływu prądu elektrycznego używa się w odpowiedni sposób narzędzi i sprzętu ochronnego elektroizolacyjnego, które są oznakowane i mają certyfikaty dopuszczenia do użytkowania.***
- Sprzęt detekcyjny powinien być stosowany w warunkach przewidzianych przez producenta i w sposób opisany w instrukcji użytkowania.***
- Urządzeń lub instalacji elektrycznych, w przypadku w którym występuje możliwość porażenia prądem, nie wolno dotykać bez zastosowania narzędzi i sprzętu, o których mowa powyżej.***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Wyłączenia dootywu prądu elektrycznego do urządzeń lub instalacji dokonuje się przez wyłączenie oznakowanego przeciwpożarowego wyłącznika prądu, a w przypadku jego braku – przez wyłączenie oznakowanego głównego wyłącznika prądu lub wyłącznikami różnicowoprądowymi.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Wyłączenia doływu energii elektrycznej do urządzeń lub instalacji o znacznym stopniu zaawansowania technicznego, w zależności od sytuacji, dokonuje się:

- przy urządzeniach elektrycznych, w szczególności w zakładach przemysłowych, energetycznych, podstacjach, transformatorach – wyłącznie we współpracy z zakładowym elektrykiem, służbą pogotowia elektrycznego lub służbą energetyczną;*
- na liniach napowietrznych lub sieci trakcyjnej – przez zażądanie od właściwych organów przerwania doływu prądu i uszynienia sieci z dwóch stron, w ścisłej współpracy stanowisk kierowania z ośrodkami dyspozycyjnymi tych organów;*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Wyłączenia doływu energii elektrycznej do urządzeń lub instalacji o znacznym stopniu zaawansowania technicznego, w zależności od sytuacji, dokonuje się:

- w środkach komunikacji o napędzie elektrycznym – przez odciągnięcie pantografów od sieci i odłączenie prądu z baterii akumulatorów we współpracy z obsługą środka komunikacji;*
- w pojazdach o napędzie elektrycznym – przez odłączenie źródeł energii elektrycznej.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

W przypadku gdy nie został odłączony doptyw prądu elektrycznego, kierujący działaniem ratowniczym:

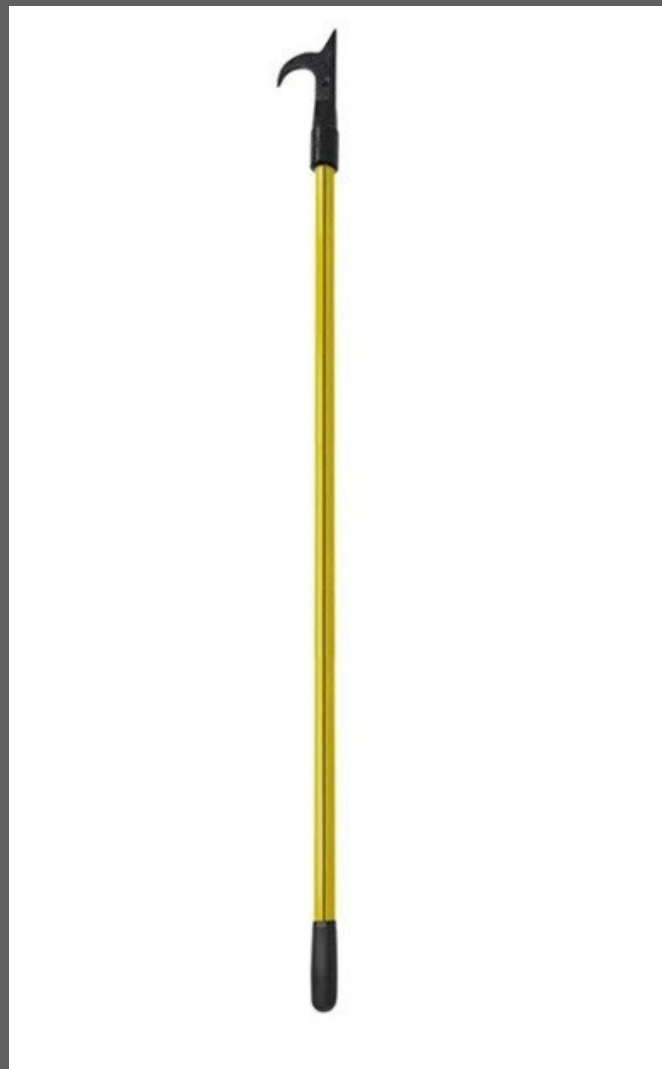
- ogranicza działania w strefie niebezpiecznej do niezbędnego minimum, realizuje tylko priorytetowe czynności ratownicze i uwzględnia podczas akcji zagrożenia wynikające z występowania napięcia w sieci;*
- przyjmuje, że każde urządzenie, instalacja elektryczna oraz trakcja elektryczna znajdują się pod napięciem, i informuje strażaka o występującym zagrożeniu.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Podczas akcji ratowniczej w pobliżu urządzeń elektrycznych, instalacji i przewodów energetycznych:

- zwraca się uwagę na możliwość powstania porażień wywołanych napięciem krokowym, łukiem elektrycznym albo prądami indukcyjnymi;*
- stosuje się w szczególności sprzęt ochronny elektroizolacyjny.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

W razie pożaru palące się lub narażone na zapalenie części urządzeń elektroenergetycznych należy wyłączyć!!!

Podczas gaszenia urządzeń i elementów instalacji, do których doływ energii elektrycznej nie został wyłączony, stosuje się gaśnice i urządzenia gaśnicze przeznaczone do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem, zgodnie z instrukcją producenta, oraz inny sprzęt i środki gaśnicze, które nie stwarzają zagrożenia porażenia prądem elektrycznym.

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

Typ stałociśnieniowa

Masa całkowita 9,8 kg

Środek gaśniczy proszek gaśniczy Glutex XK

Masa środka gaśniczego 6 kg

Skuteczność gaśnicza 55A 233B

Średni czas działania 21 s

Czynnik roboczy Azot

Ciśnienie robocze w temp. 20 °C 15 bar

Ciśnienie próbne zbiornika 33 bar

Zakres temperatur stosowania -30°C : +60°C

Zasięg wyrzutu >6 m

Gaszenie urządzeń elektrycznych do 400 000 V

Wysokość całkowita 500 mm

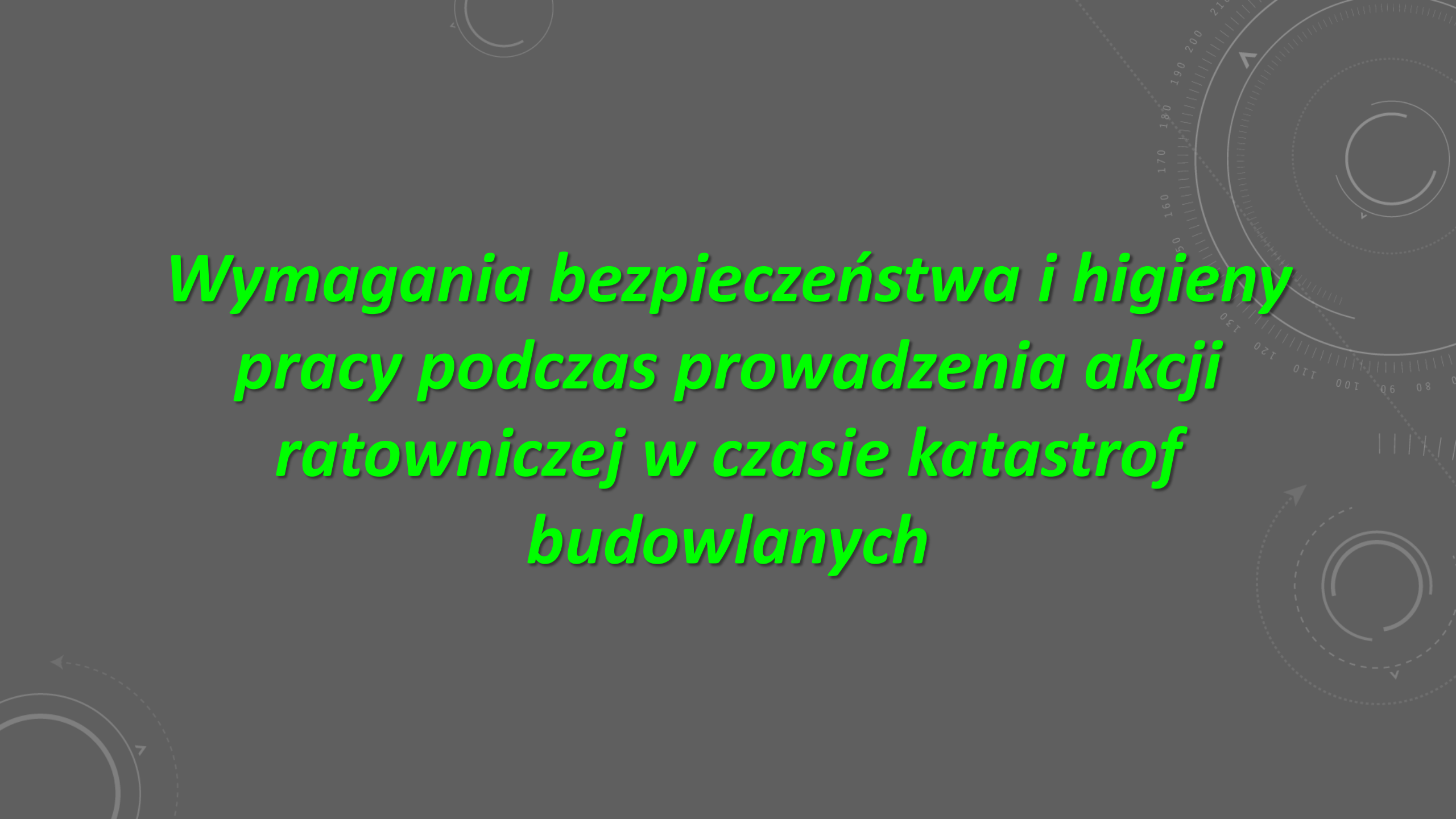
Średnica zbiornika 150 mm

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej w sytuacji zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym

W przypadku akcji gaśniczych przy urządzeniach elektroenergetycznych oraz w ich pobliżu należy zachowywać od nich odpowiedni odstęp podczas gaszenia, zgodnie z informacją określoną na gaśnicach oraz urządzeniach gaśniczych lub aktualnym stanem wiedzy technicznej.

Bezpieczna odległość dla użycia gaśnicy PD 6 GX – proszkowa GLORIA:

- do 1kV - zachować odstęp min. 1m;***
- do 110kV - zachować odstęp min. 2m;***
- do 220kV – zachować odstęp min. 3m;***
- do 400kV – zachować odstęp min. 4m.***

The background features several technical diagrams and gauges. On the right side, there are two circular gauges with numerical scales (0 to 210) and arrows indicating rotation. On the left, there are dashed circular lines with arrows. The overall aesthetic is technical and industrial.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej w czasie katastrof
budowlanych***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie katastrof budowlanych

Przed rozpoczęciem rozbiórki lub wyburzania konstrukcji budowlanych, zachowując środki ostrożności, należy:

- ocenić stabilność elementów konstrukcji;*
- przeprowadzić ewakuację ludzi z terenu akcji ratowniczej i bezpośredniego sąsiedztwa konstrukcji budowlanej;*
- wyznaczyć strefy zagrożenia.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie katastrof budowlanych

Podczas prac związanych z rozbiórką i wyburzaniem konstrukcji budowlanych:

- nie prowadzi się prac rozbiórkowych w sposób stwarzający zagrożenie dla pozostałych ratowników;**
- nie przewraca się ścian lub innych części obiektu przez podkopywanie i podcinanie;**
- do wyburzania nie używa się lin i łańcuchów o długości mniejszej niż trzykrotna wysokość wyburzanych konstrukcji;**
- nie składowe się i nie magazynuje się gruzu na drogach ewakuacyjnych.**

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie katastrof budowlanych

- Prace rozbiórkowe prowadzi się, w miarę możliwości, zgodnie z kierunkiem wiatru, zajmując stanowiska na nienaruszonych częściach konstrukcji, po wyznaczeniu dodatkowo strefy objętej zakazem przebywania osób.***
- W przypadku zrzucania z wysokości rozbieranych elementów budowlanych miejsce prowadzonych prac należy odpowiednio wygrodzić i oznakować.***
- Zrzucanie elementów budowlanych należy prowadzić z zapewnieniem bezpieczeństwa osób prowadzących działania ratownicze poniżej.***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie katastrof budowlanych

Podczas pracy żurawi, dźwigów oraz innych maszyn i urządzeń przebywanie w bezpośrednim zasięgu ich pracy jest dozwolone wyłącznie za zgodą kierującego działaniem ratowniczym i operatora.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej
w czasie nadzwyczajnych zjawisk
pogodowych***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie nadzwyczajnych zjawisk pogodowych

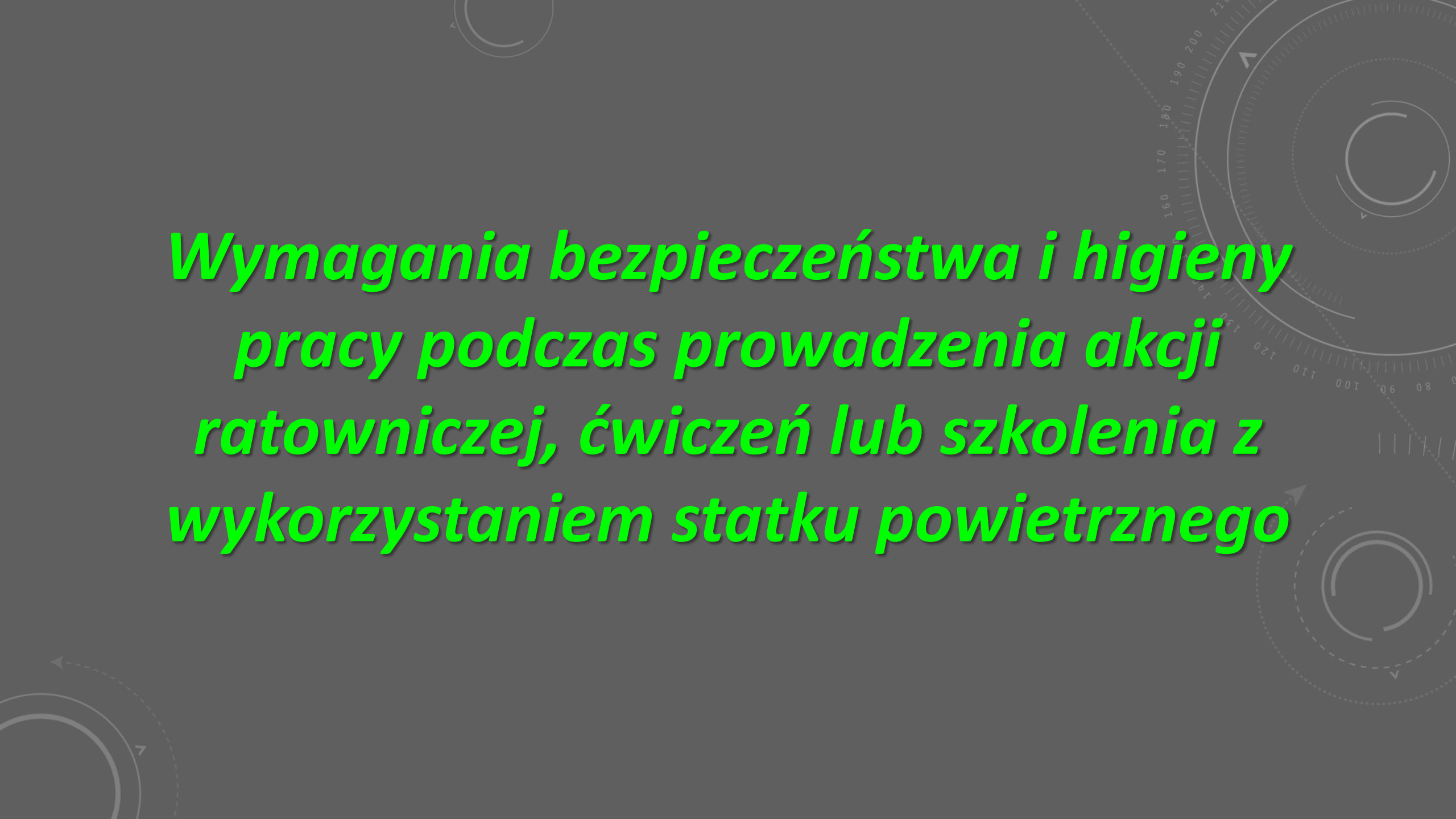
Podczas akcji ratowniczej w czasie burz lub silnych wiatrów:

- unika się gromadzenia sprzętu i zajmowania stanowisk w pobliżu drzew i obiektów, szczególnie w pobliżu słupów i kominów;**
- zwraca się uwagę na zerwane kable, przewody oraz urządzenia zagrażające porażeniem prądem elektrycznym;**
- zwraca się uwagę na zagrożenie dla ratownika związane z użyciem podczas akcji ratowniczej drabin mechanicznych, podestów ruchomych, dźwigów i żurawi.**

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej w czasie nadzwyczajnych zjawisk pogodowych

Podczas akcji ratowniczej w czasie występowania ujemnych temperatur:

- *zachowuje się szczególną ostrożność przy używaniu sprzętu ochrony układu oddechowego w związku z możliwością*
- *wystąpienia nieprawidłowości w jego pracy na skutek mrozu;*
- *zachowuje się ciągłość przepływu wody w liniach węzowych;*
- *przy wyznaczaniu stanowisk gaśniczych uwzględnia się przeciążenia konstrukcji budowlanej wskutek zamarzania*
- *wody użytej do gaszenia;*
- *zachowuje się szczególną ostrożność w pobliżu linii węzowych i na stanowiskach gaśniczych w związku z możliwością*
- *powstania oblodzeń;*
- *w miarę potrzeby zapewnia się: ciepłe napoje i posiłki, rezerwę suchej odzieży oraz miejsce do ogrzania.*

The background features several technical diagrams and gauges. On the right side, there is a large circular gauge with a scale from 0 to 210, with major markings every 10 units and minor markings every 1 unit. The needle points towards the 180 mark. Below it, there are several concentric circles and dashed lines, some with arrows indicating direction. On the left side, there are also some circular diagrams with arrows. The overall aesthetic is technical and precise.

***Wymagania bezpieczeństwa i higieny
pracy podczas prowadzenia akcji
ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z
wykorzystaniem statku powietrznego***

Wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z wykorzystaniem statku powietrznego

Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z wykorzystaniem statku powietrznego przestrzega się następujących zasad bezpieczeństwa:

- dojście lub dojazd do statku powietrznego następuje po wezwaniu przez pilota lub załogę tego statku;*
- kontakt z pilotem lub załogą nawiązuje się drogą radiową lub za pomocą umówionych znaków gestowych;*
- przy podchodzeniu lub podjeżdżaniu do śmigłowców zachowuje się szczególną ostrożność, zwracając uwagę na wirujące elementy;*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z wykorzystaniem statku powietrznego

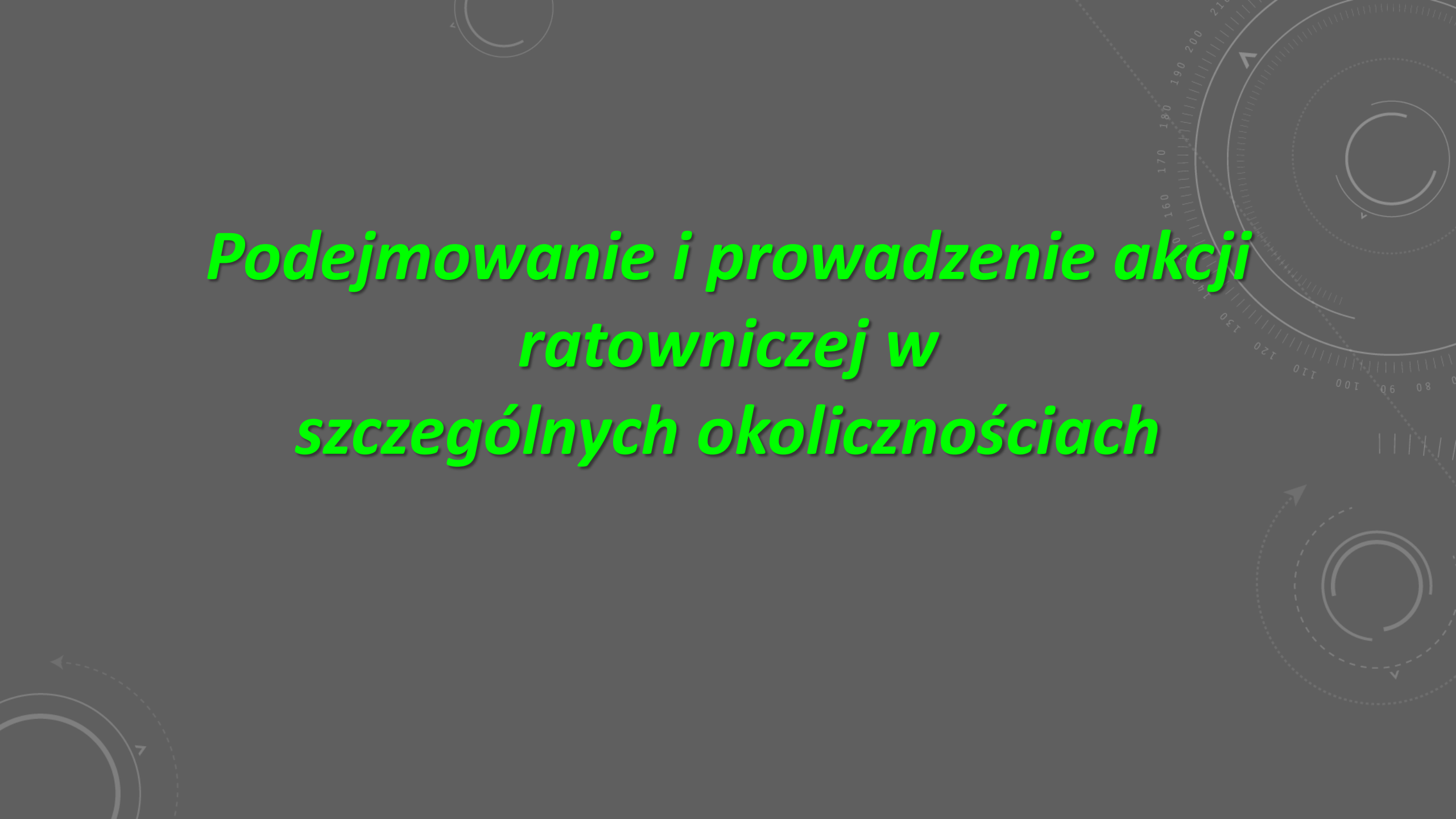
Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z wykorzystaniem statku powietrznego przestrzega się następujących zasad bezpieczeństwa:

- nie podchodzi się do śmigłowców od strony wznoszącego się zbocza;*
- zezwala się na podejście strażaków do statku powietrznego wyłącznie z boku, w strefach dozwolonych, bezpiecznych;*
- zabezpiecza się oczy przed pyłem i zanieczyszczeniami;*
- zabezpiecza się lub usuwa wszystkie luźne przedmioty w rejonie lądowiska mogące unieść się w strumieniu powietrza oraz zamyka się drzwi i okna pojazdów pożarniczych.*

Wymagania bezpieczeństwa i higieny służby podczas prowadzenia akcji ratowniczej, ćwiczeń lub szkolenia z wykorzystaniem statku powietrznego

W przypadku prowadzenia akcji ratowniczej podczas wypadków i katastrof lotniczych:

- w miarę możliwości dojeżdża się do statku powietrznego zgodnie z kierunkiem wiatru;*
- ustawia się pojazdy tak, aby w razie konieczności łatwo mogły zmienić pozycję.*

The background is a dark gray color with several faint, light gray technical diagrams. On the right side, there is a large circular scale with markings from 0 to 210 in increments of 10. Below the scale, there are several concentric circles and dashed lines, some with arrows indicating a clockwise direction. On the left side, there are also some faint circular diagrams with arrows.

***Podjęmowanie i prowadzenie akcji
ratowniczej w
szczególnych okolicznościach***

Podjęcie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

W przypadku uzyskania informacji o osobie poszkodowanej znajdującej się w strefie zagrożenia kierujący działaniem ratowniczym przyjmuje, że nastąpił stan bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.

Kierujący działaniem ratowniczym w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego może odstąpić od zasad powszechnie uznanych za bezpieczne.

Podjęcie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

W przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu zagrożenia dla i ze strony zwierząt kierujący działaniem ratowniczym w zależności od zagrożenia decyduje o potrzebie współpracy z lekarzem weterynarii lub innymi specjalistami.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia strażaków kierujący działaniem ratowniczym może odstąpić od ratowania zwierząt.

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Wezwanie pomocy przez strażaka pracującego w strefie zagrożenia następuje w przypadku, gdy strażak:

- zagubi się, zostanie uwięziony, ulegnie upadkowi z wysokości lub odniesie obrażenia mogące zagrażać jego życiu lub zdrowiu;*
- odnajdzie zagubionego, uwięzionego, rannego lub nieprzytomnego strażaka;*
- jest unieruchomiony, zaplątany i nie zdoła się wyswobodzić w pierwszej próbie;*

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Wezwanie pomocy przez strażaka pracującego w strefie zagrożenia następuje w przypadku, gdy strażak:

- stwierdzi awarię sprzętu ochrony układu oddechowego lub gdy aktywuje się w tym sprzęcie alarm niskiego ciśnienia i strażak nie jest w stanie wyjść ze strefy zagrożenia;*
- ulegnie dezorientacji w wyniku całkowitego braku widoczności, braku kontaktu z linią gaśniczą lub innym sprzętem wykorzystywanym do asekuracji;*

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Wezwanie pomocy przez strażaka pracującego w strefie zagrożenia następuje w przypadku, gdy strażak:

- nie będzie w stanie zlokalizować innej drogi odwrotu, gdy skorzystanie z podstawowego wyjścia zostanie uniemożliwione przez pożar, zawalenie lub inną przeszkodę;*
- znajdzie się w innej sytuacji, którą uzna za sytuację bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia własnego lub innych osób.*

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Wezwanie przez strażaka pomocy polega na:

- *trzykrotnym podaniu kryptonimu okólnikowego „**RATUNEK**”;*
- *określeniu, kto wzywa pomocy;*
- *określeniu, gdzie się znajduje, co się stało i jaki rodzaj pomocy jest potrzebny.*

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

*W przypadku nadania drogą radiową kryptonimu „**RATUNEK**” użytkownicy radiotelefonów pracujących na danym kanale radiowym przerywają korespondencję i koncentrują się na prowadzeniu nasłuchu.*

Ze strażakiem wzywającym pomocy korespondencję prowadzi kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego.

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

*W przypadku zaistnienia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia strażaków strażak, który jako pierwszy zauważył to niebezpieczeństwo, **niezwłocznie przekazuje informację o zagrożeniu kierującemu działaniem ratowniczym lub dowódcy odcinka bojowego w strefie zagrożenia bądź w jej wydzielonej części.***

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Kierujący działaniem ratowniczym lub dowódca odcinka bojowego wydaje rozkaz o natychmiastowym wycofaniu przez przekazanie sygnału alarmowego „GEJZER”.

W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia sygnał alarmowy „GEJZER” może przekazać każdy strażak.

Strażak, który otrzymał rozkaz wycofania się ze strefy zagrożenia przekazany w formie sygnału alarmowego „GEJZER”, niezwłocznie potwierdza wykonanie tego rozkazu.

Podjęmowanie i prowadzenie akcji ratowniczej w szczególnych okolicznościach

Sygnał alarmowy „GEJZER” może być przekazany przez kontakt głosowy, drogą radiową lub przez użycie innych form komunikacji, ustalonych z kierującym działaniem ratowniczym:

za pomocą gwizdka, przekazu głosowego nadawanego przez urządzenie akustyczne pojazdu pożarniczego, dźwięku o długości 10 sekund wydawanego za pomocą sygnału pneumatycznego pojazdu pożarniczego.

Opracowano na podstawie:

- *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1997r o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 869),*
- *Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U z 2021r. Poz. 2490),*
- *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021r. W sprawie szczególnych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. 2021 poz. 1681),*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003 r.1650 z późn. zm.)*
- *System szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych,*
- *Materiały informacyjne CENTRALNEGO INSTYTUTU OCHRONY PRACY I PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU BADAWCZEGO - Międzynarodowa Karta Charakterystyki Zagrożeń w zawodzie Strażak,*
- *Materiały dydaktyczne Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej,*
- *Materiały dydaktyczne Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu,*

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ